

PAPÍROVÁ VYSTŘIHOVÁNKA
1:150

KOSTEL SV. JAKUBA V HOSTIVICI

Sestavila: Alena Kučerová

Spolupráce: Jiří Kučera

Hostivice, leden 2013

Návod k sestavení vystřihovánky

Vystřihovánka není úplně jednoduchá, nehodí se pro začátečníky.

Ke slepení vystřihovánky hostivického kostela budete potřebovat velké a malé nůžky, pravítko (na rýhování ohybů), lepidlo (nejlépe Kanagom nebo Herkules) a párátko nebo špejli pro nanášení lepidla.

Způsob zpracování kostela je obdobný jako u vystřihovánek z časopisu ABC. Plná čára zakončená trojúhelníkem značí ohyb, který budete nařezávat z líce papíru a ohýbat tiskem od sebe. Čerchovanou čáru budete rýhovat z rubu a díl se ohýbá tiskem k sobě. Přerušovaná tenká čára ohraničuje plochu, na kterou se bude lepit jiný díl. Na zálepce je uvedeno číslo dílu, na který se lepí. Pokud je na zálepce tečka, lepí se na jiné místo stejného dílu. Pro lepší orientaci správného umístění dílů jsou připojeny dvě návodné kresby s čísly dílů.

Při tisku z formátu PDF je třeba zachovat originální rozměry (měřítko žádné nebo 100 %). Vystřihovánka byla ověřena slepením na čtvrtce.

Na velkých dílech nejsou vybarvena okna a dveře, které je možné nalepit prostorově. Otvory dveří a většiny oken vystřihneme a zespodu podlepíme příslušnými díly 41 až 58. Pokud podobné díly nemají stejné rozměry, je u nich zdůrazněno správné umístění. Jestliže si na prostorové nalepení oken a dveří netroufáte, stačí nevybarvené plochy v hlavních dílech vybarvit podle nepoužitých dílů.

Vlastní stavbu začnete slepením stěn hlavní lodě (díly 1 a 2). Nelepte střechu (díl 3), překážela by při přilepování přístavků.

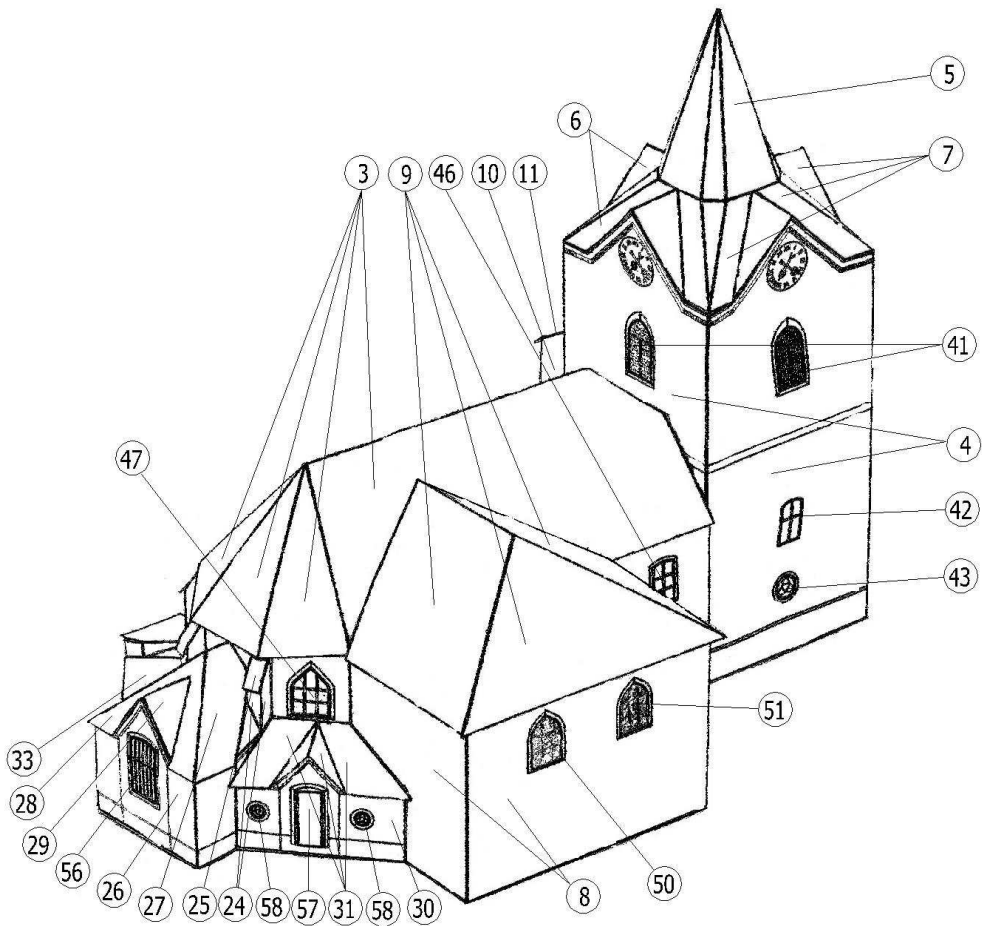
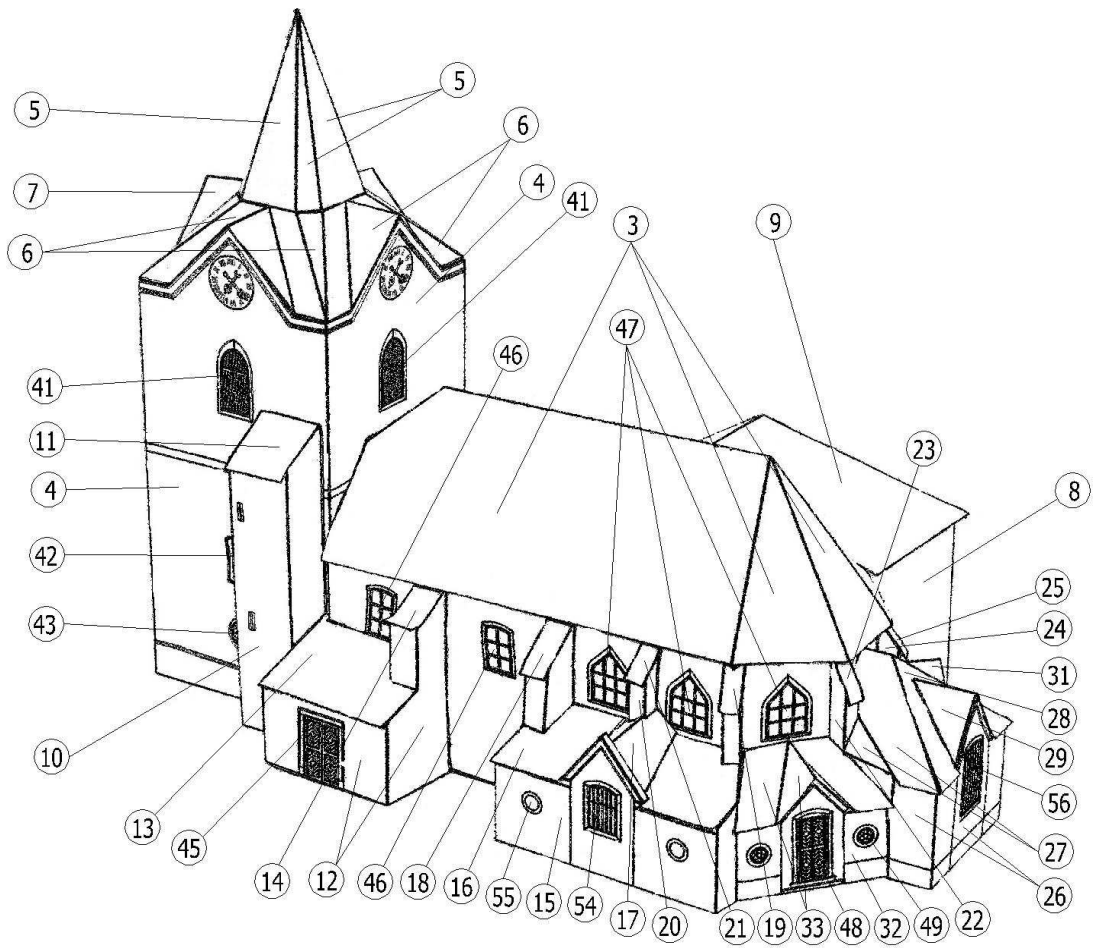
Mezitím sestavíte z dílu 4 věž. Po slepení střechy z dílů 5 až 7 ji přilepte na věž, kterou pak můžete spojit s hlavní lodí.

Pokračujete jednotlivými přístavky a opěrnými sloupy. Přilepte k hlavní lodi (díl 2) velkou kapli (díl 8), opět beze střechy. Z dílu 10 sestavte schodiště a přilepte ho na věž (díl 4). Z dílu 12 vznikne předsíň, kterou po přilepení na loď (díl 1) a schodiště (díl 10) doplníte střechou (díly 13 a 14). Na schodiště pak doplňte střechu (díl 11).

Na loď dále nalepte opěrné sloupy E a F (díly 22 a 24). Sestavte malou kapli (díly 15 a 16) a sakristii (díly 26, 27, 28 a 29). Kapli přilepte na hlavní loď, potom doplňte opěrný sloup se střechou (díly 20 a 21) a nakonec zbývající střechu (díl 17). Sakristie se lepí na opěrné sloupy (díly 22 a 24). Přístavky spojte díly 30 a 32 bez střech (díly 31 a 33), které nalepíte až na celek. Přístavky dokončíte přilepením střech opěrných sloupů (díly 18, 19, 21, 23 a 25).

Po dokončení přístavků přilepíte na loď (díly 1 a 2) střechu (díl 3) a na závěr na velkou kapli (díl 8) a střechu lodě (díl 3) umístíte střechu kaple (díl 9).

Tím je stavba hostivického kostela hotová. Věříme, že se vám povedla.

Stručná historie hostivického kostela

První zmínka o hostivickém kostelu sv. Jakuba pochází z roku 1277 a je zároveň první písemnou zmínkou o Hostivici.

Postaven byl o něco dříve, snad v polovině 13. století, v románském slohu, což dokládá kvádříkové zdivo z opuky odkryté v jeho jižní straně při opravě v letech 1973–1976. O tehdejší podobě kostela se můžeme pouze dohadovat. Předpokládá se, že byl malý, tmavý a zaujímal prostor nynější chrámové lodi. Věž kostelu chyběla, opodál na hřbitově stála nejspíš dřevěná zvonice.

V 16. století vedli duchovní správu v Hostivici kněží utrakvističtí (přijímající podobojí). V době katolické reformace zůstala farnost bez faráře pro nedostatek kněží.

Za třicetileté války, v roce 1631 Švédové a Sasové kostel vypálili. Zůstal pustý, ještě v roce 1662 se o něm píše v zádušní knize, že „jest velice opuštěný a opravy, aby k předešlému způsobu přiveden byl, potřebuje.“ Již v roce 1659 se na výzvu pražského arcibiskupa Harracha zavázal František Adam Eusebius hrabě ze Žďáru chrám obnovit. V květnu 1662 se konala v pustém kostele první mše po 45 letech a ještě v tom roce začala přestavba. Hrabě Žďárský dal přistavět gotický presbytář s křížovou klenbou, lomenými okny a prejzovou střechou a malou sakristii na evangelijní (severní) straně. V letech 1662–1663 byla přistavěna i věž ke kostelu, jejíž přízemní část zvětšila nedostačující prostor kostela, neboť pod klenutím věže vznikla předsíň. Zřejmě z tohoto důvodu má věž prakticky stejnou šířku jako loď kostela.

Další stavební činnost v kostele je spojena s Annou Marií, velkovévodkyní Toskánskou, která postavila či přestavěla všechny hlavní hostivické památky. Roku 1737 nechala kostel opravit, zvětšit okna a prolomit zeď u věže a vytvořit kůr. O rok později opravila a opatřila novou střechou kostelní věž.

Ani v této době nevíme, jak kostel přesně vypadal. Trochu napovědět nám může nepříliš spolehlivá kresba F. B. Wenera z poloviny 18. století zachycující centrum Hostivice. Věž kostela je na obrázku zakončena cibulovou střechou s lucernou.

Hlavní oltář sv. Jakuba byl v roce 1736 přivezen ze Zákup. Dne 5. listopadu 1737 byly do velkého oltáře vloženy ostatky sv. Simplicie. Postranní oltáře sv. Vojtěcha a sv. Prokopa pocházejí z kostela sv. Václava na Zderaze a byly zakoupeny pro hostivický kostel v roce 1787, když císař Josef II. zrušil tamní klášter Augustiniánů a věci kostelní se rozprodávaly.

Dne 19. dubna 1794 vypukl v Hostivici požár, který zničil velkou část obce. Vyhořela i kostelní věž, kterou zakrývala nouzová střecha až do roku 1857, kdy byla věž dostavěna do současné podoby. V roce 1818 dal farář Haas vyprázdnit kostnici na východní straně kostela, spojil ji s kostelem a udělal z ní sakristii, aby získal místo v malém kostele. Na jižní straně přistavěl oratoř pro panstvo. Roku 1870 přestavoval kostel stavitel Prantner, který upravil oratoř na malou kapli a na severní straně postavil velkou kapli s novou oratoří. Tato přestavba sklídila ostrou kritiku, kterou J. Ptáček přičítá Zikmundu Winterovi: „Prorazil z každé strany chrámku našeho dvě nestejně díry a zde přistavěl dvě boudy rozdílné velikosti, s malými, nemotornými okny, která mřížemi opatřil – vyhlízejí jako šatlava.“ Rozšířena byla i okna v presbytáři. Při této úpravě byl snad zazděn i pseudorománský klenutý vchod do kostela v západní straně věže, nyní opět obnovený. K zazdění tohoto vchodu použili tenkrát náhrobní kameny, vzaté ze zdí a podlahy chrámové lodi. Možná byly mezi nimi i kameny z náhrobků některých významných hostivických osobností.

Roku 1871 byla věž přikryta novou střechou a vsazeny nové hodiny. V roce 1933 byly hodiny obnoveny z dobrovolné sbírky věřících, v květnu 1945 je velmi poškodilo ostřelování obce. Kostel byl celkově opravován v letech 1973–1976, při které například byla břidlicová krytina věže vyměněna za plechovou. Věžní hodiny byly nahrazeny roku 1975 novými.

I v současnosti probíhají postupné opravy kostela. V letech 2010 až 2011 se dočkaly obnovy věž a jižní strana lodě včetně přístavků, v roce 2012 byla odvlhčena severní strana kostela.